

[Baunsgaard.]

stadig have dem, og vi vil, ganske som vi i dag gør det som medlem af EFTA, komme til at opleve, at det, der vil være vort problem også som medlem af fællesmarkedet, vil være at få løst Danmarks vitale landbrugsinteresser. Vi får ikke dem løst blot ved en tilmeldelse til fællesmarkedet.

Den højtærede udenrigsminister gjorde sig jo, som det ærede medlem hr. Poul Møller gjorde opmærksom på, skal jeg sige skyldig i en holdning over for Bergenmødet, der kom til at bære præg af en kraftig understregning af, nærmende sig en trussel om, at Danmark kunne blive tvunget til at ændre sin markedspolitik, hvis vi ikke fik en bedre placering for landbrugsvarerne. Jeg vil gerne give den højtærede udenrigsminister fuld tilslutning til, at i det omfang man tør nære forventning om, at en sådan trussel gør indtryk på de øvrige EFTA-lande, er den rigtig. Jeg tror dog, at den højtærede udenrigsminister ligesom jeg har en kraftig fornemmelse af, at de andre lande egentlig ganske godt kender den metode også, og der har derfor formentlig ikke været de helt store resultater — det har vi jo allerede konstateret. Jeg vil dog gerne igen bede om en noget klarere formulering fra udenrigsministeren om, hvad der egentlig er regeringens hensigt, og hvad der skal lægges i denne bemærkning om, at Danmarks tilslutning må ske senest sammen med Englands. Enhver antydning af, at der skulle være skabt forudsætninger for en isoleret dansk tilslutning, er af de grunde, jeg tidligere har nævnt, efter min opfattelse skadelig. Jeg tror i øvrigt heller ikke, det ville være realistisk.

Den højtærede statsminister er jo blevet gratuleret med tildelingen af Karlsprisen, og jeg føler da grund til at gøre det samme, når det nu skal med. Samtidig må jeg dog sige, at den højtærede statsministers taler i Tyskland i forbindelse med overrækkelsen af denne pris i hvert fald herhjemme er blevet serveret på en sådan måde, at også statsministeren skulle have antydnet, at der kunne opstå mulighed for en tidligere dansk tilslutning til fællesmarkedet end samtidig med England. Jeg har ikke selv — bortset fra de meddelelser, der har været om en udtalelse til Kölnischer Rundschau — nogen grund til at bebrejde statsministeren de ud-

talelser, der blev givet ved den lejlighed i Tyskland, for sådan som jeg hørte dem gengivet gennem radioavisen og i radioens Aktuelt, var statsministerens udtalelse den, at Danmark ville være beredt, når England blev optaget. Da det ærede medlem hr. Per Federspiel imidlertid fandt grund til at takke statsministeren for en videregående mening med statsministerens udtalelser, føler jeg grund til at anmode den højtærede statsminister om at afkræfte, at hr. Per Federspiel skulle have grundlag for en sådan glæde. Jeg mener ikke, at der er grundlag for at bebrejde statsministeren noget; men sådan som debatten har udviklet sig, er der behov for, at det igen bliver gjort ganske klart, at man ikke fra regeringens side har givet hele eller halve antydninger af, at der skulle være indtrådt den ændring, at Danmark skulle kunne gå ind før England.

Bedømmer man så mulighederne for, hvor reelt grundlaget er for at nære forventninger om en hurtig ny udvikling, må man jo nok sige, at man ved at anskue problemerne i England i allerhøjeste grad er tvunget ind i en usikkerhed om, hvor hurtigt vi kan forvente en sådan ny udvikling. Der er jo en lang, lang række faktorer, som vil blive afgørende for, hvordan England er parat til at tage skridtet ind i fællesmarkedet, og skal man tage det, som måske kan vise sig at blive det allerstørste problem, først, er der jo grund til at understrege, at der endnu ikke er sket en sådan forbedring og forstærkning af den engelske økonomi, at det, der vel, når alt kommer til alt, har spillet en væsentlig rolle for Englands hidtil valne holdning, nemlig en svag engelsk økonomi, stadig er til stede i samme omfang som hidtil. Man må vel også sige, at medmindre England får en mere stabil tendens i sin økonomiske udvikling, end den, der eksisterer i øjeblikket, vil den økonomiske situation i England formentlig være en faktor, der også fremover vil spille væsentligt ind.

Endelig må man erindre, at den engelske økonomi stadig i betydelig grad er afhængig af handelsrelationerne til Commonwealthlandene, og at netop Englands forbehold over for samhandelen med Commonwealth — og ikke mindst landbrugsimporten fra Commonwealth — jo er et af de problemer, der ikke er blevet afklaret og formentlig